

PROSTE, A BUDE VÁM DÁNO

Neboť každý, kdo prosí, dostává, a kdo hledá, nalézá, a kdo tluče, tomu bude otevřeno. (Mt 7:8)

1. čtení: Jakub 5:13-20

Hlavní čtení: Matouš 7:7-11

ÚVOD: JEDNODUŠE POPROSTE

Milí bratři, milé sestry,

před několika dny jsem četl krásný příběh, který se váže k našemu dnešnímu evangelijnímu textu.

Španělsko-americká válka se odehrála v roce 1898 v tehdejších španělských koloniích: Na Filipínách, Guamu a na Kubě. Jednomu velikému oddílu amerických vojáků na Kubě tehdy velel Theodore Roosevelt, pozdější prezident USA. Zásobování jeho oddílu bylo špatné a mnoho jeho mužů bylo nemocných. Tu se Roosevelt dověděl, že křesťanská humanitární organizace Červený kříž v té oblasti dostala zásoby čerstvého ovoce a zeleniny. A tak se zástupců Červeného kříže dotázal, zda by mu mohli něco z těchto důležitých potravin prodat. Byl dokonce ochotný zaplatit za nějaký ten příděl ovoce a zeleniny z vlastní kapsy. Oni mu však nic z toho prodat nechtěli. Roosevelta to dopálilo. Zeptal se jich tedy, co by měl udělat, co od něj chtějí. Odpověděli mu: *Jednoduše o to poproste.* Roosevelt se zarazil, a potom s úsměvem řekl: *To je tak jednoduché? Pak tedy prosím o ty potraviny.* A dostal je – zcela zadarmo.

I. PALČIVÉ OTÁZKY A NÁMITKY

Pán Ježíš nás vede k dětské důvěře v našeho nebeského Otce.

- ⁷ *Proste, a bude vám dáno; hledejte a naleznete; tlučte a bude vám otevřeno.* ⁸ *Neboť každý, kdo prosí, dostává, a kdo hledá, nalézá, a kdo tluče, tomu bude otevřeno.*

Přímočará, pro někoho snad až naivní výzva. Když slyšíme tato Kristova slova, napadne nás celý balík otázek, námitek a pochybností. Tak třeba: *Opravdu nám Bůh dá to, za co ho poprosíme? Za jak dlouho? Jak dlouho mu bude trvat, než naši žádost vyřídí?* Nechová se Bůh někdy jako nespolehlivá přepravní společnost před vánočními svátky? Člověk se těší, že mu dárky přijdou včas – a ony dorazí po Štědrém dnu! *A vyřídí Bůh tu naši prosbu správně? Vyslyší nás a daruje nám přesně to, co jsme po něm chtěli?* Nejedná Pán Bůh někdy jako číšník, který odejde od našeho stolu a v kuchyni poplete naši objednávku? *My jsme si přáli dršťkovou polévku, ale vy jste nám donesl kuřecí vývar. A prosili jsme o dvě piva, ne o dvě kofoly.*

Ale nejen nad Božím jednáním... I sami nad sebou máme také spoustu otazníků a pochybností. Například: *Můžeme Boha prosit skutečně o cokoli? Neměli bychom se v našich prosbách trochu kázat?* Neměli bychom se chovat jako dobře vychované děti, které sice chtějí nový mobil, ale nakonec si přejí jen nový kryt na starý mobil? *A proč by zrovna nám měl Bůh dát všechno, po čem naše srdce touží?* Kdyby o totéž prosil někdo zbožnější, zásadovější, spravedlivější, laskavější, pravdivější, věrnější, než jsme my, určitě by mu Bůh rychle a ochotně vyhověl. Ale že by zrovna moje prosby bral vážně? *Vždyť on ví mnohem lépe než já, co jsem ve skutečnosti zač. Já, takový, jaký žel jsem, si přece nemůžu dovolit Boha o cokoli žádat.*

Bratři a sestry, to všechno jsou otázky a námitky, které vyrůstají z naší životní praxe. To není jen laciné tlachání. To není škarohlídská touha nachytat Pána Ježíše na švestkách. Škodolibě dokázat, že se mýlil, že jeho slova neplatí. To jsou pochybnosti, kterými jsme si všichni prošli. Kdo z nás nemá žádnou zkušenost s nevyslyšenou modlitbou? Prosili jsme Boha za uzdravení milovaného člověka a on se neuzdravil. Nakonec dokonce zemřel. Žádali jsme Hospodina o to, aby konečně vstoupil do životů našich bližních jako Pán a Spasitel. A oni dál zůstávají nedotčení jeho Duchem a jeho slovem. Žadonili jsme, aby se změnily podmínky na našem pracovišti nebo vztahy v rodině či ve sboru. A ono zůstalo všechno při starém. Na modlitbách jsme se domáhali ochrany na cestách. A nakonec jsme s autem skončili ve škarpě. Prosili jsme našeho dobrého Otce o sílu. A ještě dlouho jsme zůstávali slabí a vyčerpaní. Nemusím pokračovat. Je zřejmé, že náš život je doslova vydlážděn nevyslyšenými modlitbami.

Ale Pán Ježíš rozhodně není naivní. Na vlastní kůži si prožil, co to obnáší: Nedozvonit se na svého nebeského Otce. Nedovolat se u něj pomoci. V evangeliích nalezneme jen jednu jedinou nevyslyšenou modlitbu. Hádejte, kterou? Tu, kterou Pán Ježíš vyslovil v Getsemanské zahradě:

- *Abba, Otče, tobě je všechno možné; odejmi ode mne tento kalich.* (Mk 14:36)

Pán Ježíš však už v té chvíli věděl, že tato jeho prosba bude zamítnuta. Proto jedním dechem dodal:

- *ale ne, co já chci, nýbrž co ty chceš.* (Mk 14:36)

A tuto prosbu už Bůh vyslyšel. Učinil to, co chtěl on sám – kvůli nám všem. A šel ještě dál. Na kříži svého milovaného Syna dokonce opustil. Odvrátil se od něj. Zacpal si uši. A zavřel oči. Tam si Kristus prošel peklem, když zakoušel Boží nepřítomnost. Proto volal:

- *Eloi, Eloi, lema sabachtani?*", což přeloženo znamená: *'Bože můj, Bože můj, proč jsi mne opustil?'* (Mk 15:34)

Nebeský Otec tedy kalich utrpení Pánu Ježíši neodejmul. On musel ten kalich hořkosti vypít až do dna. Možná to je nakonec ten nejpevnější základ pro naši důvěru, že nás Bůh slyší a vyslyší. Že naše prosby vyslovené ve jménu jeho Syna Ježíše poslouchá rád. A ochotně na ně reaguje. Tento láskyplný a vroucí vztah s Bohem nám Pán Ježíš otevřel dokořán svým utrpením a svou obětí na kříži.

A zároveň nás Ježíšův příběh vede k trpělivosti a k statečnosti. Pokud totiž Bůh ani svého milovaného Syna nevyslyšel, pak ani nás – pro naše vlastní dobro! – nemusí vždycky vyslyšet. Tomu smíme věřit s dětskou důvěrou: Ať už Bůh naše prosby splní, nebo nakonec nesplní, má nás rád jako své milované syny a dcery. I kdyby se nás rozhodl provést utrpením nevyslyšených modliteb, provede nás tím jako své vlastní děti.

II. BŮH VÍ, CO JE PRO VÁS NEJLEPŠÍ

Pán Ježíš nás dnes ujišťuje, že Bůh nemá rád kanadské žertíky:

- *⁹ Což by někdo z vás dal svému synu kámen, když ho prosí o chléb? ¹⁰ Nebo by mu dal hada, když ho prosí o rybu? ¹¹ Jestliže tedy vy, ač jste zlí, umíte svým dětem dávat dobré dary, tím spíše váš Otec v nebesích dá dobré těm, kdo ho prosí!*

Ježíšovi posluchači jedli v té době jen placatý chléb. Obilnou placku, která z dálky připomínala placatý kámen. A také dobře znali úhoře. Ryby, které se podobají hadům. Tedy, Bůh by si z nás klidně mohl udělat dobrý den, kdyby chtěl. Mohl by si z nás krutě vystřelit: Místo chleba kámen. Místo ryby had. Ale takové kruté fóry nedělají ani tatínci svým dětem! Který otec by naservíroval svým dětem máslo a salám na smrkovou šišku, místo na rohlík? A který otec by dal dětem na narozeniny kolo, z kterého by předtím odmontoval brzdy? Takové podivné žerty nedělají ani pozemští otcové vůči svým dětem. Tím spíš takto nejedná náš nebeský Otec.

Ale co my vlastně víme o našich prosbách? Prosíme Boha o chléb? Prosíme ho o rybu? Tedy: Prosíme Boha o dobré věci pro nás a pro naše bližní? Nebo ho často prosíme o kámen, který nám dát nechce? Nebo o hada, kterého nám také z dobrých důvodů odpírá? On si přece nepřeje, abychom si vylámali zuby. Nebo abychom zemřeli na hadí uštknutí.

Co když Boha někdy žádáme o věci, které jsou pro nás ve výsledku špatné? Jen Bůh ví, zda to, o co ho tak úpěnlivě prosíme, je pro nás ve skutečnosti dobré a prospěšné. Zda nás to obživí, nebo naopak usmrtí. Zda nás to povede k větší důvěře, nebo naopak k nedůvěře. Zda nás to přivede k pevnějšímu vztahu s Kristem, nebo nás to od Ježíše naopak vzdálí.

My se pouze domníváme, že víme, co je pro nás úplně nejlepší. Ale ve skutečnosti často víme úplně houbu o tom, co je pro nás opravdu dobré. Tak třeba: Je lepší být zdravý, či nemocný? *Zdravý*, odpovíme bez váhání. Ale co když nás právě nemoc silněji připoutá k našim bližním, kterých si budeme víc vážit, kterým začneme prokazovat svou náklonnost, protože najednou budeme chápat, že zde na světě nejsme napořád? Co když se právě v takové slabosti více navážeme na mocného Boha, než kdybychom zůstali zdraví, silní, plní sebedůvěry, ve které Boha zas tak nepotřebujeme?

Hospodin nám bude dávat dobré věci, když ho o to budeme prosit. Ale když ho budeme žádat o věci, které pro nás ve výsledku zase tak dobré nejsou, nedá nám je. On má svobodu nám je nedat. On nám je nedá z lásky. Ve své moudrosti totiž ví, že by nám to spíš uškodilo.

III. PŘEMÝŠLEJTE, KDYŽ PROSÍTE

Ale dost už! O nevyslyšených modlitbách už nemluvme. Raději si znovu připomeňme to úžasné Kristovo povzbuzení:

- *⁷ Proste, a bude vám dáno; hledejte a naleznete; tlučte a bude vám otevřeno. ⁸ Neboť každý, kdo prosí, dostává, a kdo hledá, nalézá, a kdo tluče, tomu bude otevřeno.*

Bratři a sestry, Ježíš nám v evangeliích poměrně často slibuje, že dostaneme to, o co Boha žádáme. Například:

- *Opět vám pravím, shodnou-li se dva z vás na zemi v prosbě o jakoukoli věc, můj nebeský Otec jim to učiní. (Mt 18:19)*
- *A věříte-li, dostanete všechno, oč budete v modlitbě prosit. (Mt 21:22)*
- *A ačkoli budete prosit ve jménu mém, učiním to, aby byl Otec oslaven v Synu. (J 14:13)*
- *Zůstanete-li ve mně a zůstanou-li má slova ve vás, proste, oč chcete, a stane se vám. (J 15:7)*

- *Amen, amen, pravím vám, budete-li o něco prosit Otce ve jménu mém, dá vám to. (J 16:23)*

To první, co si musíme uvědomit: Kristus ve všech případech mluví ke svým učedníkům. K těm, kteří jsou od svých vin očištěni jeho obětí na kříži. K těm, kteří spolu s ním zemřeli a spolu s ním vstali k novému životu. K těm, kteří byli vírou a Duchem svatým osvobozeni a nyní rostou do podoby Spasitele. Ježíš nemluví ke všem lidem. Mluví jen ke svým učedníkům. K těm, kteří ho milují, poslouchají a následují. Těmto lidem dá všechno, o cokoli ho požádají. A to platí!

Ovšem má to jeden háček. Ježíšovi učedníci nebudou Pána Boha žádat o cokoli. Budou ho prosit především o to, aby za každé situace mohli růst do podoby Kristovy. Budou se u Boha domáhat toho, aby jim umožnil hledat nejprve Boží království. Budou ho žádat o víru, lásku a naději. Budou prosit o sílu, aby mohli žít v lásce vůči Bohu i vůči lidem okolo. Budou žadonit o dary a ovoce Ducha svatého, aby Bohu i lidem mohli dobře sloužit.

Bůh se nám někdy jeví jako ten zmatený číšník, který si nepamatuje naši objednávku. *Chtěli jsme dršťkovou a dostali jsme kuřecí vývar.* Ale v Božích očích se zase my občas podobáme zákazníkům, kteří si objednávají něco, co v poledním menu vůbec není. Jinak řečeno: Vy jste učedníci Ježíše Krista, za které přinesl oběť nejvyšší. Vy jste Boží děti, které Otec miluje odvěkou láskou. Vy jste byli probuzeni, očištěni a prostoupeni Duchem svatým. Tak této výsady užívejte i při vašich modlitbách! Dobře si promyslete, o co Boha vlastně žádáte. Proste o to, co je pro vás a pro vaše bližní skutečně dobré, skutečně prospěšné, skutečně potřebné. A také o to, co Boha oslaví a vyvýší. Jako ve všech jiných oblastech života, tak i na modlitbách: Buďme si vědomi, bratři a sestry, kým v Ježíši Kristu skutečně jsme. A podle toho také Boha prosme.

Minulý týden jsem oddával svého starého kamaráda a spolužáka z gymnázia. Přijel jsem do toho hotelu, kde probíhalo svatební veselí, o hodinu dřív. A mohl jsem v tu chvíli požádat o všechny možné nápoje. Mohl jsem hned po příjezdu vypít několik skleniček šampusu, zapít to ještě pivem a vodkou. Stačilo o to poprosit číšníky. Dostal bych ty nápoje hned, bez řečí a naprosto zadarmo. Ale já jsem o to žádat nechtěl. Proč? Protože jsem si byl vědom toho, kdo jsem. Že jsem řidič a farář. Řidič, který za několik hodin musí znovu sednout za volant s čistou hlavou. A farář, který za chvíli bude muset kázat a oddávat, jak nejlépe to dovede. Proto jsem ze všech možných nápojů zvolil čistou vodu a silnou kávu. Poprosil jsem o dvojité presso a velikou sklenici vody. A to všechno jsem okamžitě dostal.

Křesťane, ty také můžeš Boha prosit a žádat o cokoli. Ale buď si vždycky vědom toho, jaké máš postavení před Bohem. Jsi jeho člověk. Patříš jemu. Tak se snaž nežádat a neprosit o to, co by ti Bůh jen nerad dával. Nebo o to, co by ti nakonec stejně musel odepřít, navíc lehce zarmoucen, že jsi o takovou pošetilou věc vůbec prosil. Dobrým příkladem jsou nám i starozákonní svědci víry. Král **David** vyznává:

- *⁴ O jedno jsem prosil Hospodina a jen o to budu usilovat: abych v domě Hospodinově směl bydlet po všechny dny, co živ budu, abych patřil na Hospodinovu vládnost a zpytoval jeho vůli v chrámu. (Ž 27:4)*

Mohl mít ústa plná jiných proseb a přání. Ale on si především přeje být v Boží blízkosti. Jeho syn **Šalomoun** zase touží po „vnímavém srdci“ – mnohem víc než po velikém bohatství. Chce totiž moudře vládnout Božímu lidu. (1Kr 3:9) A do třetice vzpomeňme moudrého **Agúra**, jehož výroky se nacházejí na konci knihy Přísloví:

- *⁷ O dvě věci tě prosím; neodpírej mi je, dříve než umřu: ⁸ vzdal ode mne šálení a lživé slovo, nedávej mi chudobu ani bohatství! Opatřuj mě chlebem podle mé potřeby, ⁹ tak abych přesycen neselhal a neřekl: "Kdo je Hospodin?" ani abych z chudoby nekradl a nezneuctil jméno svého Boha. (Př 30:7-9)*

Bratři a sestry, pevně věřím, že když budeme žádat našeho nebeského Otce o to, co jeho jméno oslaví a také o to, co druhým lidem pomůže, dá nám to. Třeba ne hned. Ale dá nám to. A dám vám to rád. Možná proto bychom měli vždycky nejprve prosit Boha, aby nás obdařil svou moudrostí shůry, ať se při modlitbách nechováme jako pošetilci. Slovy Jakuba:

- *Má-li kdo z vás nedostatek moudrosti, ať prosí Boha, který dává všem bez výhrad a bez výčitek, a bude mu dána. (Jk 1:5)*

A také: Aby nám Bůh dal Ducha svatého, který nás v modlitbách povede. Slovy Pána Ježíše:

- *Jestliže tedy vy, ač jste zlí, umíte svým dětem dávat dobré dary, čím spíše váš Otec z nebe dá Ducha svatého těm, kdo ho o to prosí! (L 11:13)*

Nechci z toho dělat nějaký duchovní perský či médský zákon... A nechci z Pána Boha udělat automat na splnění přání... Ale z Písma vyvozují, že existuje bezpečná cesta k vyslyšeným modlitbám. Nejprve vždycky prosme o tři věci: Aby se Boží vůle prosadila v našich životech. Aby nám Bůh dával svou moudrost. Aby nám Bůh dával Ducha svatého, který se spolu s námi bude obracet k Bohu. Všechny další prosby, když budou pevně stát na těchto třech pilířích, budou přijaty a s radostí vyslyšeny.

ZÁVĚR: PROSTĚ PROSTE

A tak dnes naposledy:

- ⁷ *Proste, a bude vám dáno; hledejte a naleznete; tlučte a bude vám otevřeno.* ⁸ *Nebot' každý, kdo prosí, dostává, a kdo hledá, nalézá, a kdo tluče, tomu bude otevřeno.*

Tedy proste! Bojujte se všemožnými překážkami (např. Jk 4:1-3; 1Pt 3:7; Iz 1:15), které vás brzdí v modlitebním životě. Zápaste s **pýchou**. Někdy se vás totiž zmocní pyšná myšlenka, že se nikoho nemusíte doprošovat o pomoc. Že všechno zvládnete sami. Vítězte nad svou vlastní **leností**. Protože vytrvale prosit, vytrvale tlučit a vytrvale hledat – to se vám někdy vůbec nechce. Porázejte v sobě **malou víru**. Někdy totiž věříte víc vašim životním zkušenostem než Pánu Ježíši a jeho jasnému slovu. A to vám při modlitbách moc nesvědčí. A v neposlední řadě bojujte s **pocitem nehodnosti** před Bohem. Máte totiž někdy dojem, že vás Bůh nemá rád za to, jací jste. Že si zrovna před vámi a vašimi modlitbami zacpává uši. Ale to není pravda! Modlete se, Boží děti. Tlučte na ta nebeská vrata. Hledejte na modlitbách Boha a jeho vůli pro váš život. Proste za sebe i za druhé. Přimlouvejte se za rodinu, za sbor, za církev Kristovu, za obec, za celý svět. A všechno ostatní nechte na něm. Amen.